

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ**ΜΑΘΗΜΑ:** ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:** 25/05/2017**ΤΑΞΗ:** Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ**ΔΙΑΡΚΕΙΑ:** 2 ώρες και 30 λεπτά

- ΟΔΗΓΙΕΣ:**
- Όλες οι απαντήσεις να γραφούν με μπλε μελάνι στα φύλλα απαντήσεων.
 - Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υλικού.
 - Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία (3) μέρη και πέντε (5) σελίδες.
 - Το εξεταστικό δοκίμιο βαθμολογείται με 100 μονάδες.

ΜΕΡΟΣ Α΄**(20 μονάδες)**

Να απαντήσετε **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** και στις δύο (2) ερωτήσεις.

A1. Να γράψετε στο φύλλο εξέτασής σας τους αριθμούς της στήλης Α΄ και δίπλα από το καθένα το αντίστοιχο **ορθό** γράμμα της στήλης Β΄.

Προσοχή: στη στήλη Β΄ περισεύει ένα σημείο.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Γόργος	α. Κυπρομινωική γραφή
2. Arthour Evans	β. Αρκαδία Πελοποννήσου
3. Απόλλων Κεραιάτης	γ. Γραμμική Β΄ γραφή
4. Χαλκάνωρ	δ. Φιλοπερσικό ρεύμα Σαλαμίνας
5. Ventris & Chadwick	ε. Λάπηθος
	στ. Ιδάλιον

(5 × 2 μον. = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λάθος, γράφοντας στο φύλλο εξέτασής σας τη λέξη «**ορθό**» ή «**λάθος**», δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- (α) Η αναζήτηση νέων αγορών για προμήθεια και πώληση αγαθών ήταν μια από τις αιτίες του Β΄ Ελληνικού αποικισμού.
- (β) Μετά την υπογραφή της «ειρήνης του Ανταλκίδα» (386π.Χ.) και την αποχώρηση των Αθηναίων ο Ευαγόρας Α΄ έμεινε μόνος για ν' αντιμετωπίσει την περσική απειλή.
- (γ) Ένας από τους όρους της «ειρήνης του Καλλία» (448π.Χ.) ήταν ο τερματισμός των πολεμικών επιχειρήσεων ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
- (δ) Το αρχαιότερο χάλκινο αντικείμενο στην Κύπρο είναι ένα αγκίστρι που βρέθηκε στην Κισσόνηργα.
- (ε) Ο ελεύθερος ζωγραφικός ρυθμός είναι χαρακτηριστικός τύπος διακόσμησης των αγγείων κατά την Κυπροαρχαϊκή εποχή.

(5 × 2 μον. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ Β΄**(45 μονάδες)****Να απαντήσετε ΜΟΝΟ σε ΤΡΕΙΣ (3) από τις τέσσερις (4) ερωτήσεις.**

B1. Να δώσετε τον ορισμό της Πόλης-κράτους και να αναφέρετε αναλυτικά τα δύο (2) συστατικά στοιχεία που την αποτελούν καθώς και δύο (2) από τις βασικές επιδιώξεις της.

(μον.15)

B2. *«Κορυφαίο γεγονός της προϊστορίας της Κύπρου, με τεράστιες προεκτάσεις στην ιστορία και το πεπρωμένο της, είναι ο εξελληνισμός της από τους Μυκηναίους».*

(α) Να αναφέρετε δύο (2) λόγους για τους οποίους εγκαταστάθηκαν οι Μυκηναίοι στην Κύπρο.

(μον.6)

(β) Να ονομάσετε δύο (2) τομείς της ζωής των κατοίκων της Ύστερης εποχής του Χαλκού στην Κύπρο, στους οποίους παρατηρούνται μυκηναϊκές επιδράσεις, τεκμηριώνοντας με δύο (2) παραδείγματα για κάθε τομέα.

(μον.9)

B3. *«Την επιτυχία των Ελλήνων στους Περσικούς πολέμους κατέστρεψε ο Πελοποννησιακός Πόλεμος».*

Να γράψετε δύο (2) αίτια, που οδήγησαν σε αυτό τον εμφύλιο πόλεμο των Ελλήνων και τρεις (3) καταστροφικές συνέπειές του.

(μον.15)

B4. Να γράψετε κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:

(α) Θησαυρός του Ατρέως (χρονική περίοδος, περιγραφή)

(β) Ερυθροστιλβωτά αγγεία (χρονική περίοδος, περιγραφή, χρήση)

(γ) Πανσπερμία (χρονική περίοδος, περιγραφή)

(μον.3×5=15)

ΜΕΡΟΣ Γ΄**(35 μονάδες)**

Να απαντήσετε ΜΟΝΟ σε ΕΝΑ (1) από τα δύο (2) ζητήματα.

ΖΗΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Γ1. Αφού παρατηρήσετε προσεκτικά τις πιο κάτω εικόνες από τον Μινωικό πολιτισμό, να μελετήσετε το παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:



« [...] Στο μινωικό πάνθεο οι θεές παίζουν μεγαλύτερο ρόλο από αυτόν των ανδρών. Παριστάνονται κάτω από το ιερό δέντρο, στην κορυφή ενός όρους [...], ή σείοντας μian ασπίδα. Άγρια ζώα και πτηνά τις συνοδεύουν. Είναι οι διάφορες μορφές που λαμβάνει η αρχέγονη μητέρα-γη, η οποία ενσαρκώνει τη ζωική ορμή και εκτείνει την κυριαρχία της στα φυτά, στα ζώα και στους ανθρώπους. Ασφαλώς είναι η επιβίωση μιας αρχέγονης μητριαρχίας που ενώνει τη γυναίκα με τις δυνάμεις της ζωής.»

Pierre Leveque, *L' aventure grecque*, σ.40

(α) Να εξηγήσετε τη σχέση θρησκείας και γυναίκας στη μινωική Κρήτη.

(μον.8)

(β) Να κατονομάσετε τα ιερά σύμβολα και το ιερό ζώο της μινωικής θρησκείας.

(μον.2)

Γ2. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω απόσπασμα από τον Αριστοτέλη και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

«Όταν ο Περικλής έγινε αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης, το πολίτευμα εκδημοκρατικοποιήθηκε περισσότερο. Ο Περικλής αφαίρεσε μερικές αρμοδιότητες από τον Άρειο Πάγο και κυρίως προσπάθησε να οργανώσει τη ναυτική δύναμη της πολιτείας. Ο Περικλής πρώτος χορήγησε μισθό στους δικαστές. Έτσι, το πλήθος απέκτησε θάρρος μεγαλύτερο και εξουσίες.»

(α) Να καταγράψετε τρεις (3) αλλαγές που εφάρμοσε ο Περικλής στον οικονομικό – πολιτικό τομέα και να εξηγήσετε πώς αυτές ενίσχυαν τη δημοκρατία στην Αθήνα.

(μον.9)

(β) Να ονομάσετε και να εξηγήσετε τέσσερις (4) από τις σπουδαιότερες λειτουργίες.

(μον.4)

Γ3. Αφού παρατηρήσετε προσεκτικά τις πιο κάτω εικόνες από τάφους της Νεολιθικής και της Κυπροαρχαϊκής εποχής αντίστοιχα, και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:



(α) Να γράψετε τέσσερα (4) ταφικά έθιμα των ανθρώπων της Νεολιθικής εποχής.

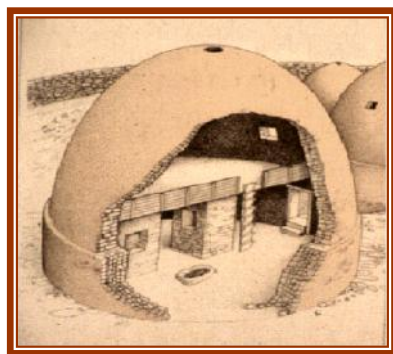
(μον.8)

(β) Να γράψετε δύο (2) συμπεράσματα στα οποία καταλήγεται από τη σύγκριση των πιο πάνω τάφων.

(μον.4)

ΖΗΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Γ4. Αφού μελετήσετε προσεκτικά τις πιο κάτω εικόνες και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:



(α) Να περιγράψετε μια νεολιθική οικία στη Χοιροκοιτία.
(σχήμα, μέρη, οικοδομικά υλικά, τεχνική κατασκευής).

(μον.8)

(β) Να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι της Νεολιθικής εποχής έκτιζαν τα σπίτια τους και δημιουργούσαν τους οικισμούς τους σε συγκεκριμένες περιοχές.

(μον.2)

Γ5. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

«Η σχετική αυτονομία των Κυπρίων βασιλέων και οι “συμμαχικές” σχέσεις με την περσική αυτοκρατορία δεν κράτησαν πολύ. Ο Δαρείος(521-485 π.Χ.) θέλοντας να επιβάλει κάποια μόνιμη τάξη στις σχέσεις της Κύπρου με την υπόλοιπη αυτοκρατορία, την κατέταξε στην Πέμπτη Σατραπεία, στην οποία περιλαμβάνονταν επίσης η Φοινίκη και η Παλαιστίνη, με φόρο υποτελείας. Αυτό προκάλεσε δυσaráσκεια μεταξύ των Κυπρίων και έτσι άρχισε να καλλιεργήται στη νήσο πνεύμα αντιστάσεως εναντίον της περσικής καταπιέσεως. Ωστόσο, μερικοί καιροσκοποί βασιλείς ακολούθησαν φιλοπερσική πολιτική. Έτσι, μ’ όλο που η ελληνική καταγωγή και ο ελληνικός τρόπος ζωής αποτελούσε κοινό κτήμα όλων των Κυπρίων, ο διχασμός ήταν αναπόφευκτος.

Ιστορία Ελληνικού Έθνους, Αρχαϊκός Ελληνισμός, Τ.Β΄, σ. 363

(α) Να καταγράψετε και να αναλύσετε δύο (2) αίτια που προκάλεσαν τη δυσaráσκεια των Κυπρίων για τους Πέρσες.

(μον.6)

(β) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τρεις (3) από τις συνέπειες της επανάστασης του Ονήσιλου (Κυπριακή Επανάσταση / 499-498π.Χ.).

(μον.9)

Γ6. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

Ο Αλέξανδρος [...] βασίλευσε δώδεκα χρόνια και οκτώ μήνες. Ξεχώριζε για τη φυσική ωραιότητα, την εργατικότητα, την εξυπνάδα, τη γενναιότητα, την ευσέβειά του, την αγάπη που έτρεφε για τις τιμές και την περιφρόνηση που έδειχνε στους κινδύνους. [...] Μπορούσε να διακρίνει το σωστό, όταν ακόμη δεν είχε στοιχεία, αλλά και να βγάζει συμπεράσματα από τα γεγονότα που παρατηρούσε. Ήταν εξάίρετος στρατηγός· μπορούσε θαυμάσια να παρατάξει τη στρατιά του, να την εξοπλίζει και να την οργανώσει. Η παλικάριά του τον βοηθούσε να εξυψώνει το ηθικό των στρατιωτών του, να τους εμπνέει εμπιστοσύνη και με την αφοβία του να εξαφανίζει τους δικούς τους φόβους. Σεβόταν ιδιαίτερα τις συνθήκες και ήταν αδιάφθορος.

Αρριανός, *Αλεξάνδρου Ανάβασις*, Ζ, 28 (Μετ. Δ. Μόσχου)

(α) Να δώσετε δύο (2) χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του Μ. Αλεξάνδρου, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία από το έργο του.

(μον.6)

(β) Να εξηγήσετε γιατί το έργο του χαρακτηρίζεται ως οικουμενικό.

(μον.4)

Ο Διευθυντής

.....

Γιώργος Ιωσηφίδης

Γ5. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

«Η σχετική αυτονομία των Κυπρίων βασιλέων και οι “συμμαχικές” σχέσεις με την περσική αυτοκρατορία δεν κράτησαν πολύ. Ο Δαρείος(521-485 π.Χ.) θέλοντας να επιβάλει κάποια μόνιμη τάξη στις σχέσεις της Κύπρου με την υπόλοιπη αυτοκρατορία, την κατέταξε στην Πέμπτη Σατραπεία, στην οποία περιλαμβάνονταν επίσης η Φοινίκη και η Παλαιστίνη, με φόρο υποτελείας. Αυτό προκάλεσε δυσaráσκεια μεταξύ των Κυπρίων και έτσι άρχισε να καλλιεργήται στη νήσο πνεύμα αντιστάσεως εναντίον της περσικής καταπιέσεως. Ωστόσο, μερικοί καιροσκοποί βασιλείς ακολούθησαν φιλοπερσική πολιτική. Έτσι, μ’ όλο που η ελληνική καταγωγή και ο ελληνικός τρόπος ζωής αποτελούσε κοινό κτήμα όλων των Κυπρίων, ο διχασμός ήταν αναπόφευκτος.

Ιστορία Ελληνικού Έθνους, Αρχαϊκός Ελληνισμός, Τ.Β΄, σ. 363

(α) Να καταγράψετε και να αναλύσετε δύο (2) αίτια που προκάλεσαν τη δυσaráσκεια των Κυπρίων για τους Πέρσες.

(μον.6)

(β) Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τρεις (3) από τις συνέπειες της επανάστασης του Ονήσιλου (Κυπριακή Επανάσταση / 499-498π.Χ.).

(μον.9)

Γ6. Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο κάτω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

Ο Αλέξανδρος [...] βασίλεψε δώδεκα χρόνια και οκτώ μήνες. Ξεχώριζε για τη φυσική ωραιότητα, την εργατικότητα, την εξυπνάδα, τη γενναιότητα, την ευσέβειά του, την αγάπη που έτρεφε για τις τιμές και την περιφρόνηση που έδειχνε στους κινδύνους. [...] Μπορούσε να διακρίνει το σωστό, όταν ακόμη δεν είχε στοιχεία, αλλά και να βγάζει συμπεράσματα από τα γεγονότα που παρατηρούσε. Ήταν εξάιρετος στρατηγός· μπορούσε θαυμάσια να παρατάξει τη στρατιά του, να την εξοπλίζει και να την οργανώσει. Η παλικάριά του τον βοηθούσε να εξυψώνει το ηθικό των στρατιωτών του, να τους εμπνέει εμπιστοσύνη και με την αφοβία του να εξαφανίζει τους δικούς τους φόβους. Σεβόταν ιδιαίτερα τις συνθήκες και ήταν αδιάφθορος.

Αρριανός, *Αλεξάνδρου Ανάβασις*, Ζ, 28 (Μετ. Δ. Μόσχου)

(α) Να δώσετε δύο (2) χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του Μ. Αλεξάνδρου, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία από το έργο του.

(μον.6)

(β) Να εξηγήσετε γιατί το έργο του χαρακτηρίζεται ως οικουμενικό.

(μον.4)

Ο Διευθυντής

Η Συντονίστρια

Οι εισηγητές

.....

.....

Άντρη Νεοφύτου, Β.Δ.

Γιώργος Ιωσηφίδης

Νίκη Κιτρομηλίδου, Β.Δ.

Κώστας Αντζουλής